

کارت خرید حذف می‌شود

رئیس‌کل بانک مرکزی از رونمایی پروژه استفاده از تلفن همراه برای تراکنش‌های خرید در فروشگاه‌ها و حذف تدریجی کارت خرید خبر داد. عبدالناصر همتی در این باره اعلام کرد بانک مرکزی، به منظور تسهیل در پرداخت‌های الکترونیکی، به زودی از پروژه استفاده از تلفن همراه برای انجام

نیره پیروزبخت، رئیس سازمان ملی استاندارد با حضور در تحریریه جام جم از برنامه‌های این سازمان گفت

خودروهای بی‌کیفیت منتظر سرنوشت پراید باشند

استاندارد همه جای زندگی ما وجود دارد. از کیفیت غذایی که می‌ل می‌تکید تا خودرو و کالاهای دیگری که مصرف می‌شود. اقتدر سیطره استاندارد گسترده است که اگر يك روز این موارد را در نظر نگیریم، مشکلات زیادی برای‌مان به وجود می‌آید. فرض کنید نظارت استاندارد بر تولید بنزین و خودرو برداشته شود، همین دو مورد چه بلایی می‌تواند سر کشور بیاورد. شاید واردات برنج و ذرت آلوده هنوز در ذهن بسیاری از افراد همچنان تداعی شود. اگر هم فراموش شده، موضوع کیک‌های آلوده قابل دسترس‌تر است و در همه این مراحل سازمان ملی استاندارد بود که باید با این موضوعات برخورد کند. در طول سال‌های پس از انقلاب، مردان زیادی وارد این سازمان شدند و هرکدام از يك تا هشت سال بر صندلی این سازمان تکیه زدند، اما نیره پیروز بخت اولین زنی است که راهبری سازمان استاندارد را بر عهده گرفته است. پیروز بخت پس از ۱۰ رئیس مرد در سازمان ملی استاندارد به این سمت در سال ۹۴ منصوب شد و به کار خود ادامه می‌دهد. رئیس سازمان ملی استاندارد دیروز ضمن بازدید از بخش‌های مختلف موسسه جام جم، گفت‌وگویی با خبرنگار ما داشت که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

محمدحسین علی‌اکبری

اقتصاد

❖ فضای استاندارد ایران در یک دهه گذشته تغییر زیادی داشته و بررسی‌ها نشان می‌دهد مقاومت‌هایی در بخش‌های مختلف با استانداردهای جدید وجود داشته و دارد. اکنون فضای استانداردسازی در کشور چگونه است و چه چشم‌اندازی در این حوزه پیش‌بینی می‌کنید؟

میبحث استانداردسازی در ۱۰سال گذشته زمانی که آغاز شد رویکرد نوینی داشت و کشورهای پیشرفته در قرن حاضر میلادی آن را پیاده کرده بودند اما این موضوع هنوز در ایران اجرا نشده بود. از ابتدای سال ۲۰۰۰ میلادی رویکرد استانداردسازی در جهان تغییر کرد اما ایران در مسیر بازمانده بود و درنهایت در کشور تصمیم گرفته شد تا مطالعات انجام شده در زمینه استاندارد در ایران رنگ و لعاب دیگری به خود بگیرد. بر همین اساس طرحی در مرکز پژوهش‌های مجلس ارائه شد. مرکز پژوهش‌های مجلس هم روی این موضوع کار کرد و من هم این موضوع را پیگیری می‌کردم. چون طرحی که به آن مرکز فرستاده شده بود به عنوان پیش نویس قانون محسوب می‌شد. رویکرد نوین را که مطرح کردم منوط به طرح تغییر نام و ساختار سازمان ملی استاندارد بود. این طرح در سال ۸۸ در مرکز پژوهش‌های مجلس بررسی شد، بعد از آن هم در کمیسیون‌های مختلف مجلس مورد بحث نمایندگان قرار گرفت اما مجلس وقت مقاومت‌های زیادی داشت تا این‌که بررسی به مجلس نهم و در نهایت مجلس دهم سپرده شد. پس از کش و قوس‌های فراوان و بررسی‌های لازم در سال ۹۵، مجلس تصویب کرد رویکرد استاندارد تغییر کند که در شورای نگهبان به کش و قوس‌هایی خوردیم. البته رویکرد نوین استاندارد برای خیلی‌ها ناشناخته بود. (آذر سال ۹۵نمایندگان مجلس منصوب کردند موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به نام سازمان ملی استاندارد تغییر کند و فعالیت خود را با این نشان ادامه دهد).

❖ رویکرد نوین استاندارد در چه حوزه‌هایی ورود می‌کند؟

در رویکرد نوین چهار محور مورد توجه است؛ یکی محور استانداردسازی است که زیربنای خود مفهوم استانداردسازی در کشورهای مختلف است و در بخش تدوین استانداردها و ارزیابی انطباق تاکید دارد. محورهای بعدی هم تایید صلاحیت و اندازه‌شناسی است. به همین دلیل به مجمع تشخیص مصلحت نظام رفت که در آن زمان مرحوم آیت‌ا... هاشمی‌شاهرودی ریاست این مرکز را برعهده داشتند. نظارت و بررسی شخص آقای هاشمی‌شاهرودی باعث شد

❖ فضای استاندارد ایران در یک دهه گذشته

به این تقاسیر ما باید دوران گذار را طی کنیم. در این زمان نگاه سنتی به استاندارد باید تغییر کند و رویکرد نوین در جامعه اجرا شود اما متأسفانه این نگاه هنوز در خیلی از موارد جانبدارانه است. آن چیزی که در صحبت‌های اولیه مطرح شد که مقاومت‌هایی وجود دارد یا استاندارد برخورد انفعالی داشته باشد ناشی از همین نگاه است. در کشورهای پیشرفته استاندارد جزو زندگی مردم است. من در مطالعاتی که انجام داده‌ام کشورهای زیادی را بررسی کردم. آلمان در سند ۲۰۲۰ سه محور را تنظیم کرده بود که از این سه محور دو محور به استاندارد و کیفیت وابسته بود. یک مورد آن جلوگیری از خام‌فروشی بود که ما اکنون با این خطر روبه‌رو هستیم. خیلی از دولتمردان، نمایندگان مجلس، کارشناسان و تحلیلگران موضوع خام‌فروشی را مطرح می‌کنند که با این پدیده مقابله شود. آلمان این مورد را به‌عنوان یک سند راهبردی ۲۰۲۰ درنظر گرفته بود که از خام‌فروشی جلوگیری شود و ایجاد ارزش افزوده در دستور کار قرار گیرد. توجه آلمان به استاندارد‌های فرآیندی بود که همین موضوع باعث شد آنها را وارد دوره دیگری کند. آنها اکنون به مرحله فرآیندمحوری رسیدند و روی رقابت‌پذیری تمرکز دارند. طی چند سال گذشته هم ما در ایران توانستیم اقداماتی را انجام دهیم. در مورد موضوعاتی هم که شما اشاره کردید باید بگویم که ما نمی‌خواستیم تنهایی وارد شویم. به عنوان مثال در بحث استاندارد خودرو بایدیم بگویم، خودروساز، ما استاندارد تعریف کردیم و باید آن را پیاده‌کنی که اجرانی شود. سازمان ملی استاندارد رویکرد خود را در اجرای استانداردها تغییر داد و برنامه و سند راهبردی خود را طوری تعریف کرد که همه دستگاه‌ها پای کار بایانند. در مورد صنعت غذایی اتفاق خاصی افتاد و در سال‌های اخیر موضوع از مزرعه تا سفره را ما پیگیری می‌کنیم. این رویکرد، فرآیند محوری است. به این صورت که یک سازمان خاص مسئولیت همه را به عهده ندارد. ما با وزارت جهاد کشاورزی، وزارت بهداشت و درمان ارتباط خوبی داریم. هفته گذشته جلسه‌ای گذاشتیم برای نمونه برداری نهاده‌های دامی. آنها معتقدند نمونه برداری هماهنگ و از یک کالا باشد. ما باید سعی کنیم مفهوم استاندارد را فقط از نظر سازمان ملی استاندارد ببینیم.

مهم‌ترین موضوعی که در بحث سازمان ملی استاندارد آمده، ماده ۳ است. این ماده می‌گوید: همه دستگاه‌ها و نهادهای اجرایی موظفند آسداردها و ضوابط فنی قابل

قبول خودشان را تبدیل به استاندارد کنند. و به سازمان ملی استاندارد تحویل دهند. در سازمان هم آنها را یا تایید می‌کنند یا برای آنها مقررات فنی تدوین می‌شود. از گذشته هم استاندارد توسط سازمان ملی استاندارد تدوین نمی‌شد اما این نگاه همیشه بود که ما خودمان استاندارد را تعریف می‌کنیم. ماده ۳ مشخص کرد سازمان‌های دولتی خودشان باید استانداردهای لازم را تعریف کنند. پس از آن برای هماهنگی با سایر دستگاه‌ها همکاری و هماهنگی به عمل آید. حاصل آن هم استاندارد ملی ایران شود که برای همه لازم‌الاجرا باشد.

❖ انتقادهای زیادی به استاندارد خودروسازان مطرح است. اکنون کارخانه‌های تولیدی استاندارد را رعایت می‌کنند؟ اگر رعایت نکنند، چه اتفاقی برایشان می‌افتد؟

در سال ۹۸ برنامه‌ای در شورای عالی استاندارد تصویب کردیم که شروع آن از زده خارج شدن خودروهای پراید و پژو ۴۰۵ از خط تولید بود. این برنامه به همین صورت ادامه پیدا می‌کند. اگر استاندارد‌هایی را که برایشان تدوین شده، اجرا نکردند باید منتظر برخورد قانونی باشند. برخورد ما هم با کمک نهادهای قضایی است و کارشناسان سازمان ملی استاندارد به عنوان ضابط قضایی معرفی می‌شوند. اگر کالایی غیراستاندارد تولید شود و کارشناسان سازمان ملی استاندارد این موضوع را مشاهده کنند می‌توانند برخورد اولیه را با آن واحد تولیدی برای توقف تولید انجام دهند و در مرحله بعد قوه قضاییه ورود خواهد کرد. دادستان‌ها و قوه قضاییه همیشه کمک سازمان ملی استاندارد بودند.

❖ با خروج دو خودرو از خط تولید دیگر خودروی غیر استاندارد در کشور تولید نمی‌شود؟

در این مرحله فقط پراید و پژو ۴۰۵ استاندارد نبودند.

❖ یعنی سازمان در حال غربالگری است؟
بله. ما گام به‌گام جلو می‌رویم. یک‌سری کالاها مشخص است. به عنوان مثال در حوزه سلولزی اگر کسی یک دستمال کاغذی نامرغوب استفاده کند دیگر سراغ آن نمی‌رود. اما موضوع درباره خودرو کمی متفاوت است. خودرو مجموعه‌ای از هزاران قطعه است که همه آنها از واحد تولیدی تا محصول نهایی باید مورد بررسی قرار گیرد. باید همه این موارد در نظر گرفته شود که چرا استاندارد در تولید آن قطعه رعایت نشده‌است. از این رو برنامه زمان‌بندی را برای همین دادیم.

تراکنش‌های خرید در فروشگاه‌ها و لذا حذف تدریجی استفاده از فیزیک کارت خرید را رونمایی می‌کند. وی ضمن اعلام این خبر گفت: این روش پرداخت، با استانداردهای معتبر بین‌المللی سازگار است و به صورتی کاملاً امن، این امکان را فراهم می‌کند مشتریان بانک‌ها بتوانند با وارد کردن مشخصات کارت‌های

خود به تلفن همراه، بدون تماس با کارتخوان، تراکنش‌های لازم را انجام دهند. رئیس‌کل بانک مرکزی افزود: تراکنش‌های خرید، با استفاده از تلفن همراه علاوه بر سهولت کاربری می‌تواند در رعایت پروتکل‌های بهداشتی در شرایط کرونایی مفید و مؤثر باشد. / روابط عمومی بانک مرکزی

❖ وسایل گازسوز دارای استانداردهای لازم هستند؟ گفته می‌شود مصرف گاز در کشور افزایش یافته اما بررسی‌ها نشان می‌دهد رشد مسکن نسبت به سال‌های گذشته رشد زیادی نداشته‌است. چرا با وجود این مصرف بالای گاز در بخش خانگی را مطرح می‌کنند که نتیجه آن مازوت‌سوزی در نیروگاه‌هاست؟

بر مبنای قانون اصلاح الگوی مصرف، مصرف انرژی تابع ضوابطی است. سازمان ملی استاندارد هم با همکاری وزارت نفت برای استانداردسازی در این حوزه اقداماتی را انجام داده‌است. گزارش‌هایی را هم سازمان استاندارد به مسؤولان مربوط برای صنایع و لوازم انرژی‌بر داده‌است. لوازم انرژی‌بر همان مواردی هستند که به آن اشاره کردید. انرژی الکتریکی و سوخت فسیلی. در بخش صنایع، سیمان، ریخته‌گری، قند، شیشه جزو این صنایع هستند و همه این موارد را کنترل می‌کنیم.

❖ جام جم چندی پیش درباره صنعت سیمان گزارشی تهیه کرد که حکایت از تحویل مازوت به صنایع داشت.

این مورد به ما ارتباطی ندارد. ما میزان سوخت را با میزان تولید بررسی می‌کنیم و طبق قانون گزارش‌های مربوط را ماهانه به وزارتخانه‌های نفت و نیرو و سازمان برنامه و بودجه ارسال می‌شود. برگردیم به سؤال مربوط به لوازم خانگی. از دهه ۶۰ تحت پوشش استاندارد اجباری بودند و بارها اعلام کردم و باز هم تاکید می‌کنم که لوازم خانگی ایرانی دارای کیفیت بسیار بالایی است. در سال ۸۲ زمانی که بحث الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی مطرح شده بود و من روی این طرح کار می‌کردم در یک مصاحبه اعلام کردم اگر ایران به این سازمان بپیوندد لوازم خانگی و فولاد ایران به دلیل جهانی بودن استاندارد‌هایشان آسیب نمی‌بینند. در دهه‌های ۶۰ تا ۷۰ استانداردهای ایران بر اساس استانداردهای آمریکا بود که بعد بر محور استانداردهای اروپایی متمرکز شدیم. حتی با استانداردهای آمریکا هم لوازم خانگی ما در سطح بسیار خوبی بود. الان هم جزو لوازم انرژی‌بر نیستند. استانداردهای روز اروپا منطقی‌تر از آمریکاست. آمریکا استانداردها را طوری تعیین می‌کند که برای صادرات دستش باز باشد اما برای واردات سختگیری زیادی دارد. آمریکا با استانداردها منطقی برخورد نمی‌کند. اغلب استانداردهای اروپا مرجع استانداردهای ایزو است. ما هم استانداردهایمان بر مبنای ایزو است. افزایش میزان گاز را فقط در لوازم خانگی نبینید و بحث استفاده خانگی در موتورخانه‌ها هم در این زمینه نقش دارند.

بازدید رئیس سازمان ملی استاندارد از تحریریه جام جم

❖ برنامه زمان‌بندی چه زمانی تمام می‌شود؟

این برنامه ادامه‌دار است. ما برای یک خودرو که تصمیم‌گیری نمی‌کنیم و هرکدام باید جداگانه مطرح شود. البته نمی‌خواهم در مورد خودروی خاصی صحبت کنم و هر بار که این اتفاق افتاده، جنجالی را شاهد بوده‌ایم. در برنامه زمان‌بندی گفته‌شده بعد از پژو ۴۰۵ و پراید فلان خودرو تا زمانی که برای آن مشخص شده باید به استانداردهای لازم برسد. اگر خودروها طبق زمان‌بندی به استانداردهای سازمان ملی استاندارد نرسند، باید از خط تولید خارج شوند. ما سال ۹۷. استاندارد ۸۵گانه را پیاده کردیم و در سال ۹۸ با در نظر گرفتن این استانداردها در خودرو را از زده تولید خارج کردیم. ما با فرض این‌که خودروها استانداردهای ۸۵گانه را دارند، اجازه تولید می‌دهیم. خودروسازان خودشان را برای استانداردهای ۸۵گانه آماده کردند و سازمان ملی استاندارد باید در این زمینه صحه‌گذاری کند. البته هنوز هم مواردی است که ما نگران هستیم و آن‌هم در بحث قلب است.

❖ در کدام بخش بیشتر تقلب وجود دارد؟

وسایل بازی، وسایل تفریحی، در بخش خدمات تقلب وجود دارد. البته قبلاً تقلب در حوزه غذایی زیاد مشاهده می‌شد اما اکنون کمتر شده‌است. دلیل کاهش آن هم افزایش نظارت دستگاه‌هایی مانند وزارت بهداشت و سازمان استاندارد است. اکنون هم یک طرح همه‌جانبه در حوزه غذایی داریم که در شورای عالی استاندارد به ریاست معاون اول رئیس‌جمهوری به تصویب رسید که مربوط به سند یکپارچگی غذاست که ایمنی، کیفیت، حلیت و اصالت را شامل می‌شود. این چهار مؤلفه را در سند یکپارچگی غذا می‌آوریم که باعث کاهش تقلب در این حوزه است. اما در حوزه لوازم خانگی و روغن موتور نگرانی‌هایی داریم که همکاری دستگاه‌های دیگر را می‌طلبد. اکنون کالا با نام‌های مشابه خارجی وارد می‌شود و بدون اصالت است.

❖ به نظر شما دلیل آلودگی هوا، لایینه بودن خودروهاست یا مازوت‌سوزی؟

این سؤال را از ما نپرسید. قانون هوای پاک این بار را از دوش ما برداشته‌است. قانون هوای پاک می‌گوید سازمان محیط‌زیست مسؤول این حوزه است و سازمان استاندارد و وزارت نفت باید در این زمینه همکاری داشته باشند. آنها باید گزارش دهند و وارد حیطه کاری آنها نمی‌شوم.

❖ چندی پیش فیلمی در فضای مجازی منتشر شد که یک پدر و فرزند از صندلی تلن‌کلین به پایین پرتاب می‌شوند و رسانه‌های خارجی بسیار

پروانه ساخت یا سبب سلامت بر اساس مقررات وزارت بهداشت صادر می‌شود اما مجوز ساخت را استاندارد فقط به بحث کیفیت بر نمی‌گردد. برخی کالاها دارای استاندارد اجباری و برخی دارای استاندارد اختیاری هستند. دستگاه‌هایی که می‌توانند استاندارد را به عنوان اختیار دریافت کنند از واحدهای دیگر مانند وزارت صمت، وزارت بهداشت یا دستگاه دیگر مجوز فعالیت را دریافت کردند. مجوز به این معناست که شرایط تولید برای آنها فراهم بوده است. در کشورهای دیگر اینطور نیست که سازمانی به نام سازمان ملی استاندارد داشته باشند. آنها قوانین حمایت از حقوق مصرف‌کننده دارند که اگر تولیدکننده کالای غیراستاندارد تولید کند مشمول این قانون شده و جریمه‌های سنگینی را باید بپردازد. ❖

یکشنبه ۱۹ بهمن ۱۳۹۹ • شماره ۵۸۷۳

نبض اقتصاد

احتکار خودروها ادامه دارد

وزیر صمت گفت: به رغم اجرای طرح‌های مختلف همچون قرعه‌کشی برای عرضه خودرو، باز در همین شرایط نیز حدود ۵۰ درصد خودروهای فروش رفته گارانتی‌شان باطل شده و صرفاً در برخی انبارها نگهداری می‌شوند تا با افزایش کاذب قیمت‌ها به حفظ سرمایه‌عده‌ای کمک کند. علیرضا رزم حسینی با اشاره به این‌که سیاست‌های وزارت صمت به گونه‌ای است که خودرو از کالای سرمایه‌ای به کالای مصرفی تبدیل شود، تاکید کرد: افزایش نقدینگی در سطح جامعه توجه برخی دلالتان و واسطه‌ها را به سوی بازار خودرو جلب کرده است که البته این افراد در آینده متضرر خواهندشد. از این رو بسته‌های جدیدی که شامل نحوه قیمت‌گذاری، حمایت مالی، تعمیق ساخت داخل، افزایش تولید و به صورت ویژه شکست انحصار و رقابتی کردن تولیدات خودرویی با کیفیت می‌شود. رزم حسینی با اشاره به فعالیت بیش از ۲۰۰۰ شرکت قطعه‌ساز در سطح کشور و بالای سه میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در این صنعت، افزود: در صورت ساخت داخل بودن یک قطعه و رعایت تمام ضوابط استاندارد، حتماً جلوی واردات مشابه خارجی را خواهیم‌گرفت.

افزایش ۷۷ درصدی تورم نقطه به نقطه تولیدکننده صنعتی

مرکز آمار اعلام کرد: میانگین قیمت دریافتی توسط تولیدکنندگان محصولات صنعتی به‌ازای تولید کالاهای خود در داخل کشور، در فصل پاییز ۱۳۹۹ نسبت به فصل پاییز ۱۳۹۸ به میزان ۷۷.۳ درصد افزایش یافت. درصد تغییرات شاخص قیمت تولیدکننده بخش صنعت نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) در فصل پاییز ۱۳۹۹ به ۷۷.۳ درصد رسید. تورم نقطه به نقطه در فصل تابستان سال جاری ۴۶.۱ درصد بوده‌است. در میان بخش‌های مختلف صنعتی، کمترین تورم نقطه به نقطه مربوط به تولید محصولات از توتون و تنباکو سیگار (۲۲.۹ درصد)، چاپ و تکثیر رسانه‌های ضبط شده (۲۶.۹ درصد) و ساخت سایر مصنوعات (۳۷.۳ درصد) و بیشترین تورم نقطه به نقطه به ترتیب مربوط به زیربخش‌های صنعتی ساخت سایر تجهیزات حمل و نقل (۷۶.۲ درصد)، ساخت فلزات پایه (۱۳۹.۰ درصد)، ساخت مواد شیمیایی و فرآورده‌های شیمیایی (۱۰۸.۸ درصد)، ساخت تجهیزات برقی (۹۳.۷ درصد) و ساخت محصولات از لاستیک و پلاستیک (۹۰.۶ درصد) است. درصد تغییرات میانگین شاخص قیمت تولیدکننده محصولات صنعتی در داخل کشور در چهار فصل منتهی به فصل پاییز ۱۳۹۹ نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۳۷.۴ درصد رسید که نسبت به همین اطلاع در فصل قبل ۱۳.۵ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

ردیف	شرح	تعداد به دستگاه
۱	انواع سواری شامل: سمن، پژو ۴۰۵، مگان، ماکسیما و فولکس واگن	۴۵
۲	انواع وانت شامل: هایلوکس تک‌کابین، پیکاپ تک و دو کابین	۵
۳	مینی‌بوس هیوندا کروز (اوراقی)	۱
۴	کانکس چرخدار	۱
۵	انواع موتورسیکلت شامل: روان ۱۲۵، ادجی ۲۰۰، تک‌تاز ۱۵۰ و غیره (اوراقی)	۹

آگهی مزایده ۹۹۰۵۴

خوزستان

معاونت آباد و پشتیبانی ناجا در نظر دارد، تعداد ۵۱ دستگاه خودرو ، تعداد ۹ دستگاه موتورسیکلت (اوراقی) فرماندهی انتظامی خوزستان را به شرح ذیل از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. متقاضیان می‌توانند به منظور بازدید و دریافت برگ شرایط شرکت در مزایده از تاریخ درج آگهی تا مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۸ از ساعت ۸ الی ۱۶ به نشانی: اهواز، بلوار قدس (لشگر)، پشت اداره کار، خیابان بهران، معاونت آباد و پشتیبانی خوزستان مراجعه فرمایند.

تلفن: ۲۱۸۲۴۵۵۶-۰۶۱